

Sygn. akt III AUa 2504/11

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Antonina Grymel (spr.)
Sędziowie	SSO del. Gabriela Pietrzyk - Cyrbus SSA Ewa Piotrowska
Protokolant	Ewa Bury

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2012r. w Katowicach

sprawy z odwołania Z. R. (Z. R.)

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

przy udziale zainteresowanych: R. R. (R. R.), F. K. (F. K.) i Z. K. (Z. K.)

o podleganie ubezpieczeniu społecznemu rolników

na skutek apelacji ubezpieczonego Z. R.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Częstochowie

z dnia 27 lipca 2011r. sygn. akt IV U 1686/10

1. **oddala apelację,**

2. **przyznaje ze środków Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Częstochowie) na rzecz adwokata T. G. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) wraz z 23% podatkiem od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.**

/-/SSO del.G.Pietrzyk-Cyrbus /-/SSA A.Grymel /-/SSA E.Piotrowska

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 2504/11

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 stycznia 2010r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stwierdził ustanie ubezpieczenia społecznego rolników w zakresie ubezpieczenia chorobowego, wypadkowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego Z. R. od dnia 1 kwietnia 2009r.

W uzasadnieniu podano, iż od 1993r. wraz z małżonką R. R. ubezpieczony był współwłaścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni powyżej

1 ha przeliczeniowego. Jego małżeństwo zostało rozwiązane przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 29 listopada 2005r. Na podstawie prawomocnego wyroku z dnia 24 kwietnia 2008r. Z. R. został pozbawiony współwłasności przedmiotowego gospodarstwa, którego właścicielami ustanowiono Z. i F. K. oraz R. R.. Ubezpieczony ostatecznie zaprzestał produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym w pierwszym kwartale 2009r., a zatem zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 grudnia 1990r.

o ubezpieczeniu społecznym rolników od 1 kwietnia 2009r. nie spełnia ustawowych warunków do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników.

We wniesionym w dniu 3 listopada 2010r. odwołaniu od powyższej decyzji, Z. R. domagał się jej uchylenia lub zmiany w całości. Podniósł, iż decyzja została błędnie przesłana na jego adres domowy, podczas gdy przebywał w Zakładzie Karnym w Z., o czym jego była żona R. R. informowała Placówkę Terenową Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w K.,

w związku z czym przesyłka zawierająca decyzję nie została przez niego odebrana. Wskazał nadto, iż zamierza złożyć skargę konstytucyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 29 listopada 2005r. orzekającego rozwód pomiędzy nim a R. R. oraz, iż złożył skargę do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strassburgu od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 28 listopada 2007r. w sprawie odebrania mu darowizny.

Organ rentowy wniósł o odrzucenie odwołania podnosząc, iż zostało złożone ze znacznym uchybieniem terminu. Nadto powołano się na argumentację przytoczoną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie wyrokiem z dnia 27 lipca 2011r. oddalił odwołanie oraz orzekł o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonemu z urzędu.

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika, iż Z. R. jako współwłaściciel wraz z małżonką R. R. gospodarstwa rolnego o powierzchni przekraczającej 1 ha przeliczeniowy, podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu rolników w okresie od 20 grudnia 1993r. do 30 września 1998r.,

od 27 stycznia 1999r. do 31 grudnia 1999r. oraz od 1 maja 2004r. do końca I kwartału 2009r.

Wyrokiem z dnia 29 listopada 2005r., w sprawie sygn. akt I RC 902/04, Sąd Okręgowy w Częstochowie rozwiązał przez rozwód małżeństwo Z. R.

i R. R. z domu K. zawarte w dniu 1 września 1984r. w Urzędzie Stanu Cywilnego we W. z winy Z. R..

Wyrokiem z dnia 28 listopada 2007r., w sprawie sygn. akt I C 296/06, Sąd Okręgowy w Częstochowie zobowiązał pozwanego Z. R. do złożenia oświadczenia woli o treści: Z. R. oświadcza, że przenosi na rzecz powodów Z. K. i F. K. na zasadach wspólności ustawowej udział wynoszący 1/2 część we współwłasności nieruchomości położonej we wsi T., gmina W., o powierzchni 2 ha 7411 m², oznaczonej jako działki o numerach (...), dla której Sąd Rejonowy w Częstochowie Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych w Kłobucku prowadzi księgę wieczystą Kw nr (...), nabyty przez pozwanego na podstawie umowy darowizny z dnia 20 grudnia 1993r. sporządzonej w Kancelarii Notarialnej w C. przed notariuszem J. R. A nr (...) – na co powodowie Z. K. i F. K. wyrażają zgodę. Apelacja Z. R. od powyższego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego

w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2008r. w sprawie sygn. akt I ACa 190/08.

Ostatnie prace w powyższym gospodarstwie rolnym Z. R. wykonywał w marcu 2009r., natomiast w okresie od 26 marca 2009r. do 26 czerwca 2011r. przebywał w Zakładzie Karnym.

Po dniu 1 kwietnia 2009r. odwołujący nie był właścicielem, dzierżawcą lub posiadaczem jakiegokolwiek gospodarstwa rolnego.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd I instancji uznał, iż odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd przypomniał, iż zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r.

o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jednolity: Dz. U. z 2008r. nr 50, poz. 291 ze zm.) ubezpieczenie społeczne rolników, obejmuje na zasadach określonych w ustawie, rolników i pracujących z nimi domowników, którzy:

- 1) posiadają obywatelstwo polskie lub
- 2) przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zgody na pobyt tolerowany lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej lub
- 3) są obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Sąd Okręgowy wskazał także, w myśl art. 6 pkt 1 ustawy, ilekroć w ustawie jest mowa o rolniku – rozumie się pełnoletnią osobę fizyczną, zamieszkującą i prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność rolniczą w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym, w tym również w ramach grupy producentów, a także osobę, która przeznaczyła grunty prowadzonego przez siebie gospodarstwa rolnego do zalesienia.

Z kolei wedle pkt 3 tego samego przepisu, pod pojęciem działalności rolniczej rozumie się działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej, zaś zgodnie z jego pkt 4 – gospodarstwo rolne definiuje się jako każde gospodarstwo służące prowadzeniu działalności rolniczej.

Podniósł nadto, iż stosownie do treści art. 3a ust. 1 omawianej ustawy, ubezpieczenie ustaje od dnia następującego po dniu, w którym ustały okoliczności uzasadniające podleganie ubezpieczeniu, z zastrzeżeniem ust. 3.

Z mocy ust. 2 ubezpieczenie na wniosek ustaje także:

- 1) od dnia wskazanego w oświadczeniu ubezpieczonego, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym to oświadczenie zostało złożone w Kasie, albo
- 2) od pierwszego dnia okresu ubezpieczenia, za który składka nie została opłacona.

Jeżeli wraz z ustaniem okoliczności uzasadniających podleganie ubezpieczeniu z mocy ustawy następują okoliczności uzasadniające objęcie ubezpieczeniem na wniosek, ubezpieczenie istniejące z mocy ustawy ustaje od dnia następującego po dniu, w którym ubezpieczonemu doręczono decyzję stwierdzającą ustanie ubezpieczenia z mocy ustawy (ust. 3).

W ocenie Sądu I instancji, z ustalonego – niespornego między stronami stanu faktycznego, okolicznością uzasadniającą podleganie odwołującego ubezpieczeniu społecznemu rolników był fakt prowadzenia przez niego, jako współwłaściciela, wraz z małżonką, gospodarstwa rolnego o powierzchni przekraczającej 1 ha przeliczeniowy. Podobnie okolicznością niekwestionowaną przez Z. R. jest, iż ostatnie prace w przedmiotowym gospodarstwie rolnym wykonywał w marcu 2009r., zaś po dniu 1 kwietnia 2009r. nie był właścicielem, dzierżawcą lub posiadaczem jakiegokolwiek gospodarstwa rolnego – w okresie od 26 marca 2009r. do 26 czerwca 2011r. przebywał w Zakładzie Karnym.

Z powyższego wynika zatem, iż od 1 kwietnia 2009r. odwołujący nie spełniał przesłanek niezbędnych do uznania go za "rolnika" w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, w związku z czym nie spełniał przesłanek do objęcia ubezpieczeniami społecznymi rolników i w konsekwencji ubezpieczenie to wygasło z mocy prawa.

Sąd zwrócił przy tym uwagę, iż przywołany wcześniej art. 3a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników wiąże ustanie ubezpieczenia społecznego rolników z ustaniem okoliczności uzasadniających podleganie ubezpieczeniu, a nie z datą wydania decyzji przez organ rentowy lub z datą jej doręczenia zainteresowanemu. Decyzja stwierdzająca ustanie ubezpieczenia społecznego rolników ma jedynie charakter deklaratoryjny – nie tworzy określonego stanu faktycznego, albowiem ten powstał automatycznie na skutek ziszczenia się ustawowych przesłanek, a jedynie stwierdza jego zaistnienie.

Ubezpieczenie społeczne rolników Z. R. ustało zatem z mocy prawa z dniem 1 kwietnia 2009r. i okoliczność ta jest niezależna od daty wydania przez organ rentowy stosownej decyzji, czy daty doręczenia jej odwołującemu.

Na marginesie Sąd Okręgowy podniósł, iż w jego ocenie brak było podstaw do odrzucenia odwołania, jako wniesionego po terminie. Prawidłowe doręczenie zaskarżonej decyzji nastąpiło bowiem dopiero wraz z pismem organu rentowego z dnia 21 października 2010r. Stwierdził, iż wprawdzie w aktach rentowych brak jest dowodu doręczenia decyzji, pozwalającego na jednoznaczne ustalenie daty tego doręczenia, jednak skoro odwołanie Z. R. zostało nadane w dniu 28 października 2010r., to nie może być uznane za spóźnione.

Zdaniem Sądu, w odniesieniu do wcześniejszych doręczeń dokonywanych przez organ rentowy, nie mógł znaleźć zastosowania art. 41 § 2 kpa. Przede wszystkim zastosowanie tego przepisu możliwe jest jedynie wówczas, gdy strona została prawidłowo pouczona o skutkach wypływających z niedopełnienia obowiązku w nim normowanego (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 9 lutego 2006r.,

VI SA/Wa 1756/05, LEX nr 193350, wyrok NSA z dnia 23 września 2005r., I OSK 43/05, LEX nr 194724, wyrok NSA z dnia 14 września 2001r., V SA 545/01, LEX nr 121800).

W niniejszej sprawie organ rentowy nie przedstawił jakiegokolwiek dowodu na okoliczność, iż odwołującemu takie pouczenie zostało udzielone. Z pewnością takiego charakteru nie ma pouczenie zawarte na odwrocie decyzji z dnia 8 czerwca 2004r. o objęciu Z. R. ubezpieczeniem społecznym rolników, w którym wskazano, iż rolnik jest zobowiązany, nie czekając na wezwanie, informować Kasę o okolicznościach mających wpływ na podleganie ubezpieczeniu i o zmianach tych okoliczności, zmiana adresu pobytu nie ma jednak wpływu na podleganie ubezpieczeniom.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc orzekł o oddaleniu odwołania jako bezzasadnego.

Apelację od przedstawionego orzeczenia wywiódł ubezpieczony, zaskarżając wyrok w całości.

Powołując się na zarzut naruszenia prawa materialnego, a to art. 3a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników poprzez przyjęcie, iż jego ubezpieczenie ustało z mocy prawa z dniem 1 kwietnia 2009r. oraz, iż okoliczność ta jest niezależna od daty wydania przez organ rentowy stosownej decyzji czy daty jej doręczenia, podczas gdy prawidłowa wykładnia powołanego przepisu prowadzi do odmiennego wniosku, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu podniósł, iż Sąd I instancji, podobnie jak organ rentowy, nie odniósł się w żaden sposób do przepisu art. 3a ust. 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, który stanowi, że w określonym stanie faktycznym ubezpieczenie istniejące z mocy ustawy ustaje z końcem kwartału,

w którym ubezpieczonemu doręczono decyzję stwierdzającą ustanie ubezpieczenia z mocy ustawy.

Przepis art. 3a regulujący ustanie ubezpieczenia społecznego rolników został wprowadzony ustawą z dnia 12 września 1996r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. nr 124, poz. 585), która weszła w życie 1 stycznia 1997r. Do czasu tej nowelizacji za datę ustania ubezpieczenia przyjmowało się datę ustania warunków, od których uzależnione było objęcie ubezpieczeniem lub datę powstania okoliczności wyłączających obowiązek podlegania ubezpieczeniu. Zgodnie z treścią uzasadnienia wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 1999r.

(III UKN 672/98, OSNAPiUS 2000, nr 15, poz. 598) celem tej regulacji (...) było umożliwienie osobom, których obowiązek ubezpieczenia ustał, a które chcą skorzystać z dobrowolnego ubezpieczenia, kontynuowania tego ubezpieczenia nieprzerwanie. Intencja ta wynika z treści art. 3a ust. 3, który dotyczy ustania ubezpieczenia z mocy ustawy, w sytuacji gdy istnieją warunki do objęcia ubezpieczeniem na wniosek. Na podstawie tego przepisu obowiązkowe ubezpieczenie ustaje z końcem kwartału, w którym doręczono decyzję stwierdzającą ustanie ubezpieczenia. Przy braku takiego uregulowania zainteresowany nie podlegałby żadnemu ubezpieczeniu od ustania okoliczności uzasadniających objęcie ubezpieczeniem z mocy ustawy do doręczenia decyzji stwierdzającej ustanie ubezpieczenia, która byłaby podstawą do zgłoszenia wniosku o objęcie ubezpieczeniem.

Apelujący podkreślił, iż ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników wskazuje wyraźnie sytuację, gdy doręczenie decyzji niesie za sobą określone skutki prawne. Ani organ rentowy, ani Sąd I instancji nie odnieśli się do tej kwestii.

Art. 3a ust. 3 stanowi, że jeżeli wraz z ustaniem okoliczności uzasadniających podleganie ubezpieczeniu z mocy prawa następują okoliczności uzasadniające objęcie ubezpieczeniem na wniosek, ubezpieczenie istniejące z mocy ustawy ustaje z końcem kwartału, w którym ubezpieczonemu doręczono decyzję stwierdzającą ustanie ubezpieczenia z mocy ustawy. Organ rentowy powinien dochować szczególnej staranności w doręczaniu wydawanych przez siebie decyzji, gdyż to właśnie skuteczne doręczenie decyzji wywołuje określone skutki prawne.

Za prawidłowe uznał ustalenie Sądu Okręgowego, że skuteczne doręczenie zaskarżonej decyzji nastąpiło dopiero wraz z pismem organu rentowego z dnia 21 października 2010r.

W związku z powyższym, o ile w ogóle można mówić o ustaniu jego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, to najwcześniej mogło to nastąpić z dniem 1 stycznia 2010r., tj. z końcem kwartału, w którym doręczono mu decyzję stwierdzającą ustanie ubezpieczenia z mocy ustawy.

Odwołujący wskazał nadto, iż art. 37 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników nakładający na rolnika obowiązek informowania kasy

o okolicznościach mających wpływ na podleganie ubezpieczeniu i o zmianach tych okoliczności, nie jest obwarowany sankcją, stąd też nie można na jego podstawie wyciągać negatywnych konsekwencji w stosunku do podmiotu ubezpieczonego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego nie zasłużyła na uwzględnienie.

Spór w rozpatrywanym przypadku dotyczył daty ustania obowiązkowego ubezpieczenia społecznego rolników Z. R. – wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego oraz emerytalno-rentowego.

Stosownie do treści art. 7 ust. 1 pkt 1 oraz art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tekst jednolity: Dz. U. z 2008r. nr 50, poz. 291 ze zm.) – w brzmieniu obowiązującym od 2 maja 2004r., przedmiotowym ubezpieczeniem podlega rolnik, którego gospodarstwo obejmuje obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub dział

specjalny, jeżeli ten rolnik nie podlega innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie ma ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Od tej samej daty art. 6 pkt 1 powyższej ustawy stanowi, iż ilekroć w ustawie jest mowa o rolniku – rozumie się pełnoletnią osobą fizyczną, zamieszkujejącą i prowadzącą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność rolniczą w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym, w tym również w ramach grupy producentów rolnych, a także osobę, która przeznaczyła grunty prowadzonego przez siebie gospodarstwa rolnego do zalesienia.

Zaznaczyć należy, iż wśród przesłanek wskazanych w powołanym przepisie, definiujących pojęcie rolnika, ustawodawca zawarł wymóg posiadania przez niego gospodarstwa rolnego, w którym prowadzi działalność rolniczą. Nie budzi jednak wątpliwości, że chodzi w tej normie o instytucję posiadania znaną prawu cywilnemu i określoną w przepisie art. 336 kc. Nie ma zatem podstaw, aby posiadanie w rozumieniu tego przepisu ograniczać do władztwa opartego wyłącznie na tytule prawnym. Także cel ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników nie sprzeciwia się takiemu rozumieniu omawianego przepisu. Ma ona bowiem obejmować ubezpieczeniem społecznym osoby utrzymujące się z działalności rolniczej, która to działalność – jak każda aktywność zawodowa – powinna rodzić obowiązek ubezpieczenia społecznego. Stąd też uprawniony jest wniosek, iż osoba prowadząca działalność rolniczą, będąca posiadaczem gospodarstwa rolnego – bez tytułu prawnego, jest rolnikiem w rozumieniu art. 6 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, jeśli spełnia pozostałe przesłanki wynikające z tego przepisu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 2008r., II UK 303/07, OSNP 2009, nr 17-18, poz. 244).

Nie budzi wątpliwości, iż omawiane ubezpieczenie powstaje z mocy ustawy z chwilą spełnienia przesłanek, o których mowa w cytowanych przepisach art. 7 ust. 1 pkt 1 i 16 ust. 1 pkt 1 ustawy i jest niezależne od woli ubezpieczonego.

Z kolei, na podstawie art. 3a ust. 1 przytoczonej ustawy – w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 września 2009r. – przedmiotowe ubezpieczenie ustawało z końcem kwartału, w którym ustały okoliczności uzasadniające podleganie ubezpieczeniu, z zastrzeżeniem ust. 3, który stanowi, iż jeżeli wraz z ustaniem okoliczności uzasadniających podleganie ubezpieczeniu z mocy ustawy następują okoliczności uzasadniające objęcie ubezpieczeniem na wniosek, ubezpieczenie istniejące z mocy ustawy ustaje z końcem kwartału, w którym ubezpieczonemu doręczono decyzję stwierdzającą ustanie ubezpieczenia z mocy ustawy.

W okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy poza sporem pozostaje, iż istniejący w okresie od 20 grudnia 1993r. do 30 września 1998r., od 27 stycznia 1999r. do 31 grudnia 1999r. oraz od 1 maja 2004r. obowiązek ubezpieczenia społecznego rolników Z. R. wynikał z prowadzenia przez niego działalności rolniczej w pozostającym w jego posiadaniu gospodarstwie rolnym położonym we wsi T., gmina W. o powierzchni 2,7411 ha nabytym na zasadzie wspólności ustawowej wraz z żoną R. R. na podstawie umowy darowizny zawartej w dniu 20 grudnia 1993r. z jej rodzicami – Z. i F. K..

Nie budzi także wątpliwości, iż jego małżeństwo z R. R. zostało rozwiązane przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 28 listopada 2005r. w sprawie sygn. akt I RC 902/04.

Faktem jest nadto, iż Sąd Okręgowy w Częstochowie wyrokiem z dnia 28 listopada 2007r. w sprawie sygn. akt I C 296/06 zobowiązał apelującego do złożenia oświadczenia woli o treści, iż oświadcza, że przenosi na rzecz powodów Z. K. i F. K. na zasadach wspólności ustawowej udział wynoszący 1/2 część we współwłasności nieruchomości rolnej położonej

w T., gmina W., o powierzchni 2 ha 7411 m², oznaczonej jako działki o numerach (...), dla której Sąd Rejonowy

w Częstochowie Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych w Kłobucku prowadzi księgę wieczystą Kw na (...), nabyty przez niego na podstawie wspomnianej umowy darowizny z dnia 20 grudnia 1993, na co Z. K. i F. K. wyrażają zgodę, zaś Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2008r.

w sprawie sygn. I ACa 190/08 oddalił apelację Z. R. od wyroku Sądu Okręgowego, natomiast Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2009r.

w sprawie sygn. akt V CSK 472/08 odmówił przyjęcia do rozpoznania jego skargi kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego.

Powyższe oznacza tym samym, iż w związku z utratą z dniem uprawomocnienia się wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie z dnia 28 listopada 2007r., tj. z dniem 24 kwietnia 2008r., tytułu prawnego do posiadanego gospodarstwa rolnego, dalsze podleganie skarżącego obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu rolników, wymagało faktycznego prowadzenia działalności rolniczej.

Poza złożonym organowi rentowemu przez jego żonę R. R.

w dniu 6 stycznia 2010r. oświadczeniem, iż do marca 2009r. wykonywał pewne prace związane z gospodarstwem rolnym stanowiącym wcześniej ich współwłasność, apelujący nie przedstawił tymczasem żadnych dowodów, iż po podanej wyżej dacie 24 kwietnia 2008r. istotnie prowadził jakąkolwiek działalność rolniczą. Co więcej, przesłuchany w charakterze strony przyznał, iż po dniu 1 kwietnia 2009r. nie był właścicielem, dzierżawcą, czy też posiadaczem gospodarstwa rolnego, zaś w okresie od 26 marca 2009r. do 26 czerwca 2011r. odbywał karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w Z..

Opisana sytuacja w pełni uprawniała zatem organ rentowy do stwierdzenia ustania ubezpieczenia społecznego rolników skarżącego najpóźniej od 1 kwietnia 2009r., tj. z końcem kwartału, w którym niewątpliwie ustały okoliczności uzasadniające podleganie temu ubezpieczeniu.

Za równie prawidłowe uznać należy także stanowisko Sądu I instancji, iż dla ustalenia daty ustania obowiązku ubezpieczenia społecznego rolników Z. R. bez znaczenia pozostaje data doręczenia mu zaskarżonej decyzji.

Wbrew zarzutom apelującego, także w ocenie Sądu Apelacyjnego, powoływana przez niego regulacja art. 3a ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników w omawianym przypadku nie znajduje zastosowania.

Cytowany wyżej przepis – łączący ustanie ubezpieczenia społecznego rolników z chwilą doręczenia ubezpieczonemu decyzji stwierdzającej ustanie tegoż ubezpieczenia, odnosi się bowiem wyłącznie do sytuacji, w której wraz z ustaniem okoliczności uzasadniających podleganie ubezpieczeniu z mocy ustawy następują okoliczności uzasadniające objęcie ubezpieczeniem na wniosek, czyli określone

w art. 7 ust. 2 i 16 ust. 2 powołanej ustawy, których występowania w niniejszej sprawie skarżący ponad wszelką wątpliwość nie wykazał, dodatkowo nietrafnie powołując się na pogląd Sądu Najwyższego prezentowany w wyroku z dnia 26 maja 1999r. (II UKN 672/98, OSNAPiUS 2000, nr 15, poz. 598) zapadłym w sprawie dotyczącej całkowicie odmiennego stanu faktycznego.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Apelacyjny uznając apelację ubezpieczonego za pozbawioną jakichkolwiek podstaw, na mocy art. 385 kpc orzekł o jej oddaleniu.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu, rozstrzygnięto po myśli § 19 w związku z § 13 ust. 1 i § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1348 ze zm.).

/-/ SSO (del.) G. Pietrzyk – Cyrbus /-/ SSA A. Grymel /-/ SSA E. Piotrowska

Sędzia Przewodniczący Sędzia

ek